

Mashg'ulotning maqsadi

✦ O'quvchilar foydali qazilmalar nima ekanligini, ularning turlari va inson hayotidagi ahamiyatini o'rganadi. Ular foydali qazilmalar qayerda hosil bo'lishini, qazib olish usullarini va tabiatni himoya qilishning ahamiyatini tushunadi.

Mashg'ulot davomiyligi

⌚ 45 daqiqa

Interfaol resurslar

Platformadagi interfaol resurs 4-sinf Tabiiy fan (science) darsligining 1-bo'limi 55-57-sahifalaridagi nazariy ma'lumotlar asosida tayyorlangan.

Muhim va asosiy nazariy qism

🪨 **Foydali qazilmalar** – bu yer ostidan qazib olinadigan tabiiy boyliklar bo'lib, inson hayotida muhim o'rin tutadi.

🔧 Foydali qazilmalarning turlari

1. Metall qazilmalar – temir, mis, oltin, alyuminiy.

Foydasi: Mashinalar, uy-joylar, elektr jihozlari ishlab chiqarishda ishlatiladi.

2. Yoqilg'i-energetika qazilmalari – neft, gaz, ko'mir.

Foydasi: Elektr energiyasi, transport va sanoat uchun asosiy yoqilg'i manbai.

3. Tuz va minerallar – osh tuzi, ohaktosh, marmar, fosfatlar.

Foydasi: Qurilish materiallari, kimyo va oziq-ovqat sanoatida ishlatiladi.

4. Qimmatbaho toshlar – olmos, yoqut, zumrad.

Foydasi: Zargarlik sanoatida va elektronika sohasida qo'llaniladi.

STEM fanlar bilan integratsiyasi

🔬 Tabiiy fanlar – Yer osti boyliklari qanday hosil bo'lishi.

📊 Matematika – Foydali qazilmalar qazib olish hajmini hisoblash.

🔧 Texnologiya – Qazib olish va qayta ishlash uskunalari.

💻 Informatika – Foydali qazilmalar konlarini xaritalash uchun sun'iy yo'ldosh texnologiyalari.

Qiziqarli fakt

💰 **1 tonna tog' jinsidan atigi 5 gramm oltin** ajratib olish mumkin!

🏠 Dunyodagi eng katta neft koni – **Saudiya Arabistonidagi Gavar koni** bo'lib, u **70 milliard barrel neft** zahirasi ega!